

Acte d'homenatge a Lluís Companys 15-10-09, el Tarrós (Tornabous)

Amics i companys, amigues i companyes, simpatitzants, amics i militants de la causa de la justícia social i de la causa de la llibertat de Catalunya que és evidentment la causa de Lluís Companys.

Avui quan era aquí, l'Amadeu Ros, l'alcalde, em deia que quan van arribar a l'Ajuntament van tenir molta feina per arreglar aquest indret, aquest entorn, van treure molta runa i van haver de condicionar-lo. Ai del Poble! Ai del Poble! Ai del País que oblida la gent que va lluitar per aquest poble, per la llibertat d'aquest poble i per la seva democràcia. Ai del poble que oblida! I el nostre és un poble al que se l'ha intentat fer oblidar, s'hi ha aplicat l'amnèsia durant no només la dictadura, no només el postfranquisme, sinó que se'ns ha aplicat, se'ns ha intentat aplicar l'amnèsia com a norma general, com a bandera fins i tot durant la democràcia.

Hem hagut, com deia l'Àngel Vidal, d'arribar Esquerra Republicana a les institucions per començar a recuperar la memòria històrica. Hem hagut d'arribar a posar un peu a molts ajuntaments, però també un peu a a Generalitat, entrar al Palau de la Generalitat per començar a dignificar la memòria dels homes i les dones que en aquest país van lluitar, van patir i van sofrir per defensar la llibertat, la democràcia, els drets dels treballadors, els drets de la pagesia i sobretot també els drets de Catalunya.

I aquest recordatori que es va fer: avui recordàvem que va ser fa 20 anys que vam començar com a partit a nivell nacional, a Barcelona, en altres indrets ja ho feien abans, a començar a fer les salves a les 6 del matí, a trenc d'alba, en honor a Lluís Companys. Ho vam haver de fer com a partit perquè no hi havia cap institució fa 20 anys enrere que assumís la memòria de Lluís Companys. La República, el que representava Francesc Macià, Lluís Companys, Josep Irla, el mateix Víctor Torres, militant insigne, era amagat sistemàticament pels que governaven en aquell moment a Catalunya i a Espanya. No es volia parlar del nostre llegat republicà. I fixeu-vos que avui tenim a la Generalitat; avui parlem d'una cosa que ens sembla normal a les nostres vides, el Govern de Catalunya, l'administració del Govern de Catalunya. En parlem, d'això, gràcies a Francesc Macià. El 1931 va proclamar la República Catalana i va acabar pactant 3 dies més tard amb el govern republicà espanyol incipient el que avui anomenem Generalitat, i gràcies a aquell acte de Francesc Macià i Lluís Companys, gràcies a aquell fet, el retorn del que en diem Generalitat Republicana, avui tenim Generalitat. Però és per aquell fet i es deu a això que li retem memòria i homenatge.

Deia, doncs, l'Amadeu Ros que van haver de fer un esforç per dignificar aquest entorn, i li hem d'agrair a ell i el seu equip de govern, perquè aquesta és també una tasca que ens ha tocat fer també a molts a Esquerra Republicana: honorar Lluís Companys com a símbol de la Catalunya màrtir. Tots els pobles són agraïts, com deia jo al principi, tots els pobles han de ser agraïts amb aquells que van lluitar per la seva llibertat, per la llibertat de tots. Companys representa i simbolitza els homes i dones que en aquest país van deixar-hi la vida i alguna cosa més per la nostra llibertat. I els hem d'honar, reconèixer i recordar i n'hi ha molts que malauradament ho faran en l'anonimat, mai ningú els recordarà, mai sabrem els seus noms, ni les seves cares, però van lluitar, hi van deixar la vida, van patir repressió, presó i les seves famílies van ser sistemàticament violentades i molts van anar a l'exili. Molts com us deia són anònims, no els

coneixerem mai, alguns noms els recorda la seva família, però nosaltres volem encarnar en Lluís Companys la memòria de tota aquesta gent.

Hem passat una dictadura atroç, hi ha qui no li agrada parlar-ne, no vol recordar el que va significar la dictadura franquista, no només va suposar l'afusellament selectiu, no només va ser l'espoli sistemàtic cultural a Catalunya. Catalunya va passar d'una escola, com era l'escola de la Generalitat Republicana, una escola oberta, moderna, amb nous sistemes pedagògics, de renovació pedagògica, a passar la llarga nit de pedra que va representar l'escola franquista. No només va ser això, va representar el final de la llibertat, 36 anys gairebé de foscor i un període, després de la mort del dictador al llit, un període de transició, com l'anomenem, però també va ser un període de renúncia, de por, de pressió dels poders fàctics. Nosaltres hem de recordar tot això, hem de recordar d'on venim i hem d'honorar el símbol que representa Lluís Companys. I Lluís Companys és el record que hem de tenir quan parlem de política, gent com ell, malgrat que ens el vulguin amagar, gent com ell, això és la política: compromís, arriscar i jugar. I per tant, quan a vegades algú ens diu que la política és nefasta, que no és necessària la política, li he de recordar que la política és tan útil, tan necessària, tan essencial perquè l'absència de política és dictadura; l'absència de política és l'autoritarisme, l'absència de política és negar el pluralisme. Lluís Companys va fer compromís polític, això és el que hem de recordar, que va decidir anar per la causa de la justícia social i va fer una cosa més important, va relligar la causa de la justícia social amb la causa de la llibertat de Catalunya.

Perquè, amics i amigues, nosaltres som Esquerra Republicana de Catalunya, aquest partit fundat el 1931, entre altres per Lluís Companys, al carrer Cros del Barri de Sants. I aquest partit que es diu Esquerra Republicana de Catalunya lliga indissociablement això: la justícia social, el dret de tothom a tenir oportunitats, el dret a poder treballar i viure en dignitat, el dret d'igualtat que reivindicava la revolució francesa, al costat de la llibertat nacional de Catalunya, de la nostra llibertat, del nostre dret a ser un país normal, lliure, independent, a esdevenir un estat independent. Això és Esquerra: la dels pagesos, la dels treballadors autònoms, la de la Catalunya dels petits empresaris que malda per tirar endavant; és la Catalunya emprenedora, la Catalunya que s'esforça i que treballa. Aquesta és la nostra Catalunya, no la que viu de l'especulació. Aquesta és la Catalunya de Lluís Companys, era la Catalunya que ell defensava i per tant avui i aquí nosaltres hem de seguir empenyent, perquè l'homenatge que li podem fer a Lluís Companys, no en tingueu cap dubte, és la Victòria; el millor homenatge que li podem fer a Lluís Companys i a tot el que simbolitza, a tots els catalans i catalanes que van lluitar per la llibertat, que hi van deixar la pell, el millor compromís és la victòria. I la Victòria és la democràcia, la democràcia catalana, que ben aviat un dia puguem tenir un estat independent, una república catalana independent d'homes i dones lliures.

Aquest és el nostre objectiu: defensar la democràcia, defensar el nostre dret a ser un país independent, defensar el nostre dret a les conquestes socials, per les quals els nostres pares, avis i àvies van lluitar fermament. Perquè la gent d'aquest país ha de tenir la possibilitat d'un ascensor social, de poder arribar allà on es proposin en base al seu esforç, en base a una bona educació, en base a la igualtat d'oportunitats. Aquesta és la Catalunya republicana que va somiar Lluís Companys i que malauradament no va poder veure. És la Catalunya republicana de molts homes i dones que van dipositar-hi tota la seva fe. I fixeu-vos que el que fa uns anys semblava impossible, semblava una utopia, una entelèquia, que era veure un dia una Catalunya independent, fixeu-vos que arriba el moment. Serà difícil, ha d'haver-hi esforç.

No m'agrada dir que la història és cíclica; la història no es repeteix, d'això se'n diu historicisme, saber com es preveurà el futur. Però fixeu-vos que fa un segle, el 1898 quan Espanya semblava un imperi rampant, va començar a perdre les colònies, les primeres colònies: va perdre Filipines, va perdre Cuba. Espanya es va instal·lar en una depressió, l'imperi espanyol es va instal·lar en una depressió política profunda i nosaltres vàrem començar a enlairar el vol. I el vàrem enlairar amb un renaixement, no de renaixença, sinó de renaixement polític i cultural que venia de lluny, venia del segle anterior però va cohesionar amb la instauració de la Generalitat. Amb l'expansió i l'eclosió cultural que hem tingut en els últims segles, i aquell va ser el moment de Catalunya.

Ara ens trobem en una situació curiosa, aquella Espanya, aquell Madrid tan rampant, tan fort que encara no fa ni dos anys el president del govern espanyol ens deia, el Sr. Zapatero, que ja havia guanyat Itàlia i que estava a punt de guanyar França; que l'economia espanyola tenia el sistema més sòlid a Europa. Aquell president Aznar que posava els seus peus damunt la taula del Sr. Bush, president dels EUA. Aquella Espanya que deien que era un model suggeridor, que nosaltres podíem ja apuntar-nos-hi. Aquell Josep Piqué que ens convidava a tots a apuntar-nos a aquell projecte, on són?

Avui Espanya és a la cua de les perspectives de l'OCD. És un estat i ens arrossega a nosaltres. Navega sense expectativa de la Unió Europea. Aquell model d'especulació, aquell model s'havia basat en els Fons Europeus i amb l'aportació de Catalunya, que ells en diuen solidaritat. Aquell model en aquests moments ha fet figa, i és la nostra oportunitat. Només depenem de nosaltres, de la nostra voluntat política. Si volem aixecar el vol, si volem acostar-nos a Europa, si no volem perdre el tren d'Europa, perquè Espanya és lenta, perquè van a poc a poc, no van al ritme al que va la resta dels països del món, a nosaltres ens toca fer un pas endavant. És la manera d'honorar Lluís Companys, fer un pas endavant, sent decidits, volem decidir. Volem decidir a casa nostra, volem comandar a casa nostra, com diuen els nostres connacionals de Mallorca, és l'hora dels catalans i les catalanes!